

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skola: Karlslunds skola

Läsåret: 2022/2023

Syfte

Skolan tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med skolans arbete är att målinriktat motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer i skolan. Alla på skolan har rätt att bli behandlade som individer utifrån sina egna förutsättningar och på lika villkor. Alla delar i skolans verksamhet omfattas av planen. Planen är ett arbetsredskap för all personal på skolan både pedagogisk och annan personal. Skolpersonal ska presentera och arbeta med planen tillsammans med elever. Uppstår situationer av diskriminering eller kränkande behandling ska vi alltid agera. Skolan ska vara en trygg och säker plats där elever och personal trivs, utvecklas och känner trygghet.

Skolans namn Karlslunds skola	Planen gäller Läsår 22/23
Verksamhetsformer som omfattas av planen (årskurser, fritidshem m.m.) Grundskola F-3 samt Fritidshem	
Ansvariga för planen Catja Hoflin Winther rektor	

Lagrum

Utgångspunkt för denna plan är dels 6 kap. skollagen (2010:800), dels diskrimineringslagen (2008:567) och därmed täcker denna plan kraven i skollagen och diskrimineringslagen.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska skolan fortlöpande arbeta i fyra steg med att motverka diskriminering. Arbetet syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering har ett dokumentationskrav. Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan och ska göras löpande under året.

Diskrimineringslagen kräver att varje skola;

- Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever.
- Ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

Direkt diskriminering - när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.

Indirekt diskriminering - när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäligen tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier - är förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier -förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Instruktion att diskriminera -kan vara att enbart arbetssökande med svenska namn ska intervjuas, någon som är homosexuell inte ska få service, en person med en viss etnisk tillhörighet inte ska få komma in i affären eller restaurangen.

Skollagen

Enligt skollagen kapitel 6 är skolan skyldig att:

- Målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever.
- Göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Varje år upprätta en plan mot kränkande behandling.
- Leva upp till den så kallade anmälningsskyldigheten. Om skolpersonalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera rektor
- Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen, det vill säga den som driver skolan.

I skollagen kapitel 6 finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev.

Definitioner av centrala begrepp

Diskriminering innebär att en elev missgynnas eller kränks av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen av elever och barn. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering av barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet.

Trakasserier och *kränkande behandling* kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Delaktighet i utarbetandet av planen

Elevernas delaktighet i utarbetandet av planen

Eleverna är med på kartläggning genom trygghetsvandringar, enkäter, samtal, revidering av ordningsregler. Resultatet av dessa aktiviteter tas med i upprättande av planen. Eleverna deltar i klassråd och elevråd. Läraren går igenom planen i klassen så att den är väl känd av eleverna. I klassen arbetar man fortlöpande med skolans värdegrund.

Vårdnadshavarnas delaktighet i utarbetandet av planen

Vårdnadshavare deltar genom representanter i skolrådet. Skolrådet får resultatet av kartläggningen och de riskområden som kommit fram och vilka åtgärder som gjorts för att eleverna ska känna sig tryggare. Planen görs känd på första föräldramötet i augusti/september. Planen finns på skolans hemsida.

Personalens delaktighet i utarbetandet av planen

Personalens delaktighet sker genom arbetslag och arbetslagsträffar (APT). Planen stäms av regelbundet samt utvärderas under junidagarna och underlag till det nya läsårets plan diskuteras på augustidagarna. Vi drar lärdom av dokumentation kring kränkande behandling, enkäter samt trygghetsvandringen. Planens mål och rutiner aktualiseras regelbundet på APT. Läraren går igenom planen i klassen vid läsårsstart så att den är väl känd av eleverna.

Kartläggning

Inför varje läsår görs en ny kartläggning av verksamheten för att planen ska anpassas efter det rådande läget. Eleverna är experter på hur situationen är och medverkar alltid i kartläggningen. Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering utgår ifrån det som framkom av kartläggningen. Även situationer som uppstår utanför skolan räknas, om de har samband med verksamheten.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Utifrån trivselenkäter och intervjuer med elever inför varje läsår. Dessa skrivs in i planen. Genomgång av planen vid varje läsårsstart sker genom diskussioner på klassråd och elevråd.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har utifrån den enkät som samtliga elever svarat på ägnat en halv studiedag åt att utarbeta en plan för arbete kring värdegrund. Förebyggande arbete med klasserna planeras utifrån detta dokument. Vårdnadshavare får del av verksamhetens insatser via Skolrådet. Kontinuerliga samtal kring trygghetsfrågor i personalgruppen samt dokumentation av Måbra-gruppen (Trygghetsteam) ligger till grund för kunskap om den specifika verksamhetens behov.

Hur kartläggningen har genomförts

- Kartläggningen har genomförts via enkäter som sammanställts i arbetslag samt Trygghetsteam.
- Enkäterna har analyserats och blivit till underlag för åtgärder.
- Dokumentation från fall av kränkande behandling.
- Trygghetsvandringar.
- Diskussioner med elever och vårdnadshavare vid utvecklingsamtal.

Resultat av kartläggning

I stort sett känner sig eleverna trygga på skolan. Kränkningar och konflikter förekommer oftast på raster eller i anslutning till lektionsstart. Skolans område är stort och därför har rastvårdsschemat setts över. Vuxna är ute på rasterna och fördelar sig på skolområdet. Skolan jobbar kontinuerligt med att få en samsyn så att eleverna känner sig trygga. Rastaktiviteter anordnas av personalen för att medverka till att eleverna får vara med i olika sammanhang och vara delaktiga. Elevenkäterna har sammanställts och utvärderats.

Främja elevers lika rättigheter och motverka diskriminering

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder

Arbetet handlar inte om att genomföra åtgärder mot problem som redan uppkommit i ett enskilt fall, utan om att förebygga att barn, elever eller studerande diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter till exempel i förskolan, skolan eller på fritidshemmet.

Diskrimineringsgrund Åtgärder ska vidtas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter på en mer generell och strukturell nivå.	Vad ska göras? Arbetet kan omfatta kompetensutveckling för personalen för att öka medvetenheten och kunskapen om diskriminering.	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Kön	Vi ska satsa på att ge flickor och pojkar lika stort inflytande över verksamheten. I undervisningen kan man till exempel fördela talutrymmet i klassen, något som gynnar alla elever. Vi ska skapa förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av könsroller. Vi stödjer och uppmuntrar könsöverskridande aktiviteter. Vi tänker på att ge alla elever lika stort utrymme. -Vi använder oss av "par-prat" vid samtal för att alla ska komma till tals. -Pedagogerna ansvarar för att alla elever får tillgång till undervisningsmaterial utifrån behov.	Läsår 22/23	All personal på skolan	Vi utvärderar i arbetslagen efter aktiviteten och på planeringsdagarna vid läsårets slut.
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Diskussioner med elever om allas lika värde och rättigheter. Trygghetsteamets kontinuerliga arbete, temadagar kopplat till planen för elevernas trivsel på skolan. Det ska underlättas för elever som vill byta om enskilt på gymnastiken.	Integrerat i all undervisning.	All personal på skolan	Kontinuerligt under hela läsåret.
Etnisk tillhörighet	All personal medverkar till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och förmåga att ta ansvar för andra människor. Skolans mål är att varje elev kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstagande grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter" (Lgr-11)	Kontinuerligt.	All personal på skolan	

Etnisk tillhörighet	Samtliga elever får under läsåret kunskap om vad som står i FN:s barnkonvention samt ges möjlighet att diskutera och fördjupa sig i vad de olika punkterna står för i samband med "barnrättsveckan eller FN-dagen".	FN-dagen 24/10 Barnrättsveckan I november	All personal på skolan	Deltagande pedagoger utvärderar FN-dagen/Barnrättsveckan och byter erfarenheter som resulterar i eventuella förbättringsåtgärder.
Religion eller annan trosuppfattning	Genom att ge eleverna kunskap som ökar deras förståelse för olika religioner eller annan trosuppfattning.	Arbetet pågår under hela läsåret i alla sammanhang.	All personal på skolan	Uppföljs och utvärderas med jämna mellanrum.
Funktionsnedsättning	Anpassa de gemensamma aktiviteterna så att de utformas så att alla elever kan delta i aktiviteten eller utflykten. Vid alla aktiviteter tas hänsyn till elevernas olika funktionsnivåer. -Alternativa läromedel sätts in för att underlätta för eleven. Vi använder oss av inläsningstjänst och Legimus. Vi serverar mat som är förenlig med olika elevers allergier/behov.	Arbetet pågår under hela läsåret i alla sammanhang.	All personal på skolan	Deltagande pedagoger utvärderar aktiviteten och byter erfarenheter som resulterar i eventuella förbättringsåtgärder.
Sexuell läggning	I de yngre åldrarna diskuteras olika familjebildningar. Vi tillåter inga nedsättande kommentarer angående sexuell läggning. Vi arbetar kontinuerligt med att diskutera människors rätt att vara olika men ändå ha lika värde. Vi reagerar på ord som anspelar på sexuell läggning och pratar om vad orden betyder.	Arbetet pågår under hela läsåret i alla sammanhang.	All personal på skolan	Kontinuerligt under hela läsåret.
Ålder	Vi ska se till att det finns många olika aktiviteter för social gemenskap och aktiviteter där elever i olika åldrar och från olika årskurser umgås och samarbetar. Vi har gemensamma teman och projekt där alla på skolan jobbar tillsammans enligt vårt aktivitetshjul.	Arbetet pågår under hela läsåret i olika sammanhang.	All personal på skolan	Vi utvärderar i arbetslagen efter aktiviteten och på planeringsdagarna vid läsårets slut.

Förebygga och förhindra kränkande behandling

Utifrån kartläggningen kommer skolan att genomföra följande åtgärder

Åtgärd nr Åtgärder för att förebygga incidenter på platser eller i situationer som framkommit i kartläggningen.	Vad ska göras?	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske?
1. Trygga platser på skolgården	Rastvärdar med olika uppdrag. Organiserade rastaktiviteter. En rastbod med olika lekredskap för att stimulera eleverna till lek.	Läsår 22/23	All Personal	Kontinuerligt i arbetslagen.
2. Enkäter	Skolan genomför trygghets- och trivselenkäter samt Motala kommuns enkät för åk.2.	Läsår 22/23	Trygghetsteam	På arbetsplatsträffar och studiedagar.
3. Temadagar	Temadagar kring värdegrund för eleverna.	Läsår 22/23	All personal	På arbetslagsträffar och augustidagarna.
4. Lyfta planen på arbetsplatsträff	Genomgång av och diskussion kring planen.	Läsår 22/23	Rektor	Höstterminen 2021
5. Må bra-grupp/ trygghetsteam	Kontinuerligt arbete kring värdegrund samt samtal med elever. Enkät skola/fritids 1 gång/år. Analys och uppföljning på höst- och vårterminen.	Läsår 22/23	Trygghetsteam Rektor	Kontinuerligt på arbetslag och på augustidagarna.
6. Konsultationssamtal	Pedagogerna lyfter vid behov upp elever som de är oroliga för och får råd och stöd av elevhälsoteamet.	2ggr/månaden	Rektor + elevhälsan	Kontinuerlig uppföljning
7.				
8.				
9.				
10.				

Rutiner för akuta situationer

Skolans utrednings- och åtgärdsskyldighet gäller för alla former av kränkningar och trakasserier som uppstår i samband med verksamheten oavsett om det utförs av elever eller personal. Det kan handla om sådant som händer på väg till eller på väg hem från skolan. Det kan även handla om något som händer på sociala medier. Även om händelsen är löst eller bagatellartad så ska en anmälan göras.

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

På vår skola ska all personal vara observant och uppmärksamma situationer där det finns misstanke om kränkande behandling eller trakasserier.

Eleverna ska känna sig trygga på skolan och alltid uppmuntras att ta kontakt med en vuxen. Eleverna ska lära sig respektera varandra och varandras olikheter genom ett dagligt värdegrundsarbete i klassrummet, på skolgården och fritidshemmet enligt planen för värdegrundsarbete.

Personalen är lyhörd för hur eleverna mår, man samverkar mellan skola och fritidshem för att ta hand om elevens hela skoldag. Vid konflikter omgrupperar personalen snabbt i verksamheten så att den personal som har bäst kännedom om en händelse har möjlighet att reda ut på plats och dokumentera händelsen.

Aktiviteter i klassrummet, på fritidshem och på skolgården utformas för att gynna en trygg miljö. Samverkan mellan klasslärare, fritids och vårdnadshavare värnas. Elevernas trygghetssituation generellt tas upp i hela personalgruppen kontinuerligt.

Rutiner för att anmäla misstanke om trakasserier och kränkande behandling

Det är den utsatta elevens upplevelse som ska beaktas, om eleven känner sig kränkt eller diskriminerad ska detta anmälas till rektor. Anmälan till rektor ska göras skyndsamt, helst samma dag. Rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Anmälan görs även här skyndsamt och skrivs in i Prorenata.

Enligt förarbeten till skollagen gäller anmälningskyldigheten även om elev som utsatts inte själv känner sig kränkt. Det kan uppstå situationer där barn och elever på grund av ålder eller funktionsnedsättning inte förstår att den blir utsatt för kränkande behandling. Finns det en misstanke om kränkande behandling ska en anmälan göras.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av andra elever

Då personal får kännedom om att en elev utsatts för diskriminering, trakasserier och/eller kränkande behandling ska utredning påbörjas skyndsamt. Utredningens omfattning måste avgöras från fall till fall. Rektor ansvarar för att utredning genomförs.

Utredningsgång:

1. Personal som får kännedom om, eller bevittnar händelsen försöker reda ut den akuta situationen och kontaktar skyndsamt berörda elevers mentorer. Samma personal anmäler detta till rektorn. Rektorn anmäler till huvudman enligt ovan beskrivna rutin i Prorenata. Vårdnadshavare kontaktas vid behov.

2. Vid behov för trygghetsteamet samtal med den/de som är utsatta. Tillvägagångssätt nedan anpassas efter den aktuella situationen.

3. Samtal med den/de som utför kränkningarna. Ställ frågor för att kunna reda ut vad som hänt. Använd bara öppna frågor.

4. Samtal med kamrater eller andra som befunnit sig runt "situationen".

5. Mentor/klasslärare eller annan personal kontaktar elevernas vårdnadshavare och informerar om hur skolan arbetar i ärendet och vad utredningen visat. När personalen anser att det behövs.

6. Om utredningen visat att kränkande behandling, diskriminering och/eller trakasserier förekommit upprättas en individuell plan för åtgärder i varje enskilt fall. Tänkbara åtgärder är att:

- Ha återkommande samtal med barn, elever och eventuella vårdnadshavare.
- Ha ökad uppsikt, särskilt på platser och vid tidpunkter som har visat sig vara riskfyllda.
- Göra insatser med hjälp av elevhälsan (ex. kurator, psykolog).

7. Efter 1-2 veckor hålls ett uppföljningssamtal med eleven och andra inblandade. Känner eleven att hon/han fått upprättelse? Har kränkningarna upphört? Har inte kränkningarna upphört så måste andra eller mer intensiva åtgärder sättas in. Avstämning görs med rektor som leder till handlingsplan eller avskrivning.

8. Alla kränkingsanmälningar skrivs in i prorenata, journalföring för elevhälsan. Alla pågående anmälningar till huvudman förvaras i arkivet hos rektor.

Rutiner- att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av personal

Utredningsgång:

1. Utredningsgången kring eleven är samma som punkt 1-7 i exempel ovan. Rektor ansvarar för denna utredning. Utöver anmälan till huvudman kontaktar rektor även verksamhetschefen.
2. Utredningen kring personalen hanteras av verksamhetschef. Verksamhetschefen ska som regel ha ett samtal med den personal som utpekats ha kränkt en elev för att efterhöra personalens syn på vad som hänt.
3. Om utredningen visat att kränkande behandling, diskriminering och/eller trakasserier förekommit upprättas en individuell plan för åtgärder gällande personalen i varje enskilt fall.

Rutiner- uppföljning av åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling

När en åtgärd sätts in måste skolan följa upp och utvärdera åtgärden. Har den avsedda effekten uppnåtts? Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är att trakasserier ska upphöra. För att säkerställa att trakasserier eller kränkande behandling inte upprepas finns rutiner för att följa upp och utvärdera åtgärderna.

1. Utredning görs där alla parter medverkar.2. Åtgärder sätts in av Trygghetsteamet eller elevhälsan kan kopplas in.3. Kränkingsärendet utvärderas och det fastställs om åtgärderna varit relevanta och gett effekt och att ärendet kan avskrivas, eller om arbetet ska intensifieras.

Rutiner för dokumentation av utredning, åtgärder och uppföljning

För att kunna följa upp effekterna av åtgärderna är det viktigt att dokumentation sker. Dokumentationen kan även hjälpa till att upptäcka om de inträffade kränkningarna eller trakasserier är del av ett större problem som kräver större insatser. Rektor ansvarar för att dokumentation förs om händelsen som föranlett anmälan om trakasserier eller kränkande behandling.

Trygghetsteam och berörd personal dokumenterar det som hänt och informerar rektor.

Förankring av planen

Det är viktigt att planen är känd hos all personal i verksamheten och hos barn, elever och vårdnadshavare.

Förankring hos elever

Klassläraren/Mentor förankrar planen med eleverna.

Förankring hos vårdnadshavare

Vårdnadshavarna får ta del av planens innehåll på föräldramöten och i skolrådet. Planen finns på skolans hemsida.

Förankring hos skolans personal

Vår plan är skriven utifrån Skolverkets allmänna råd; Arbete mot diskriminering och kränkande behandling. All personal, oavsett befattning, känner och tar ansvar för alla barn inom verksamheten. Alla som vistas på enheten är ansvariga för att värdegrund, trivselregler och likabehandlingsplanen åtföljs. På läsårets första arbetsplatsträff ansvarar rektor för att all personal får kännedom om planens innehåll. Respektive arbetslag jobbar med planen samt planerar för vilka aktiviteter man vill arbeta med för att förebygga kränkningar. Nyanställd personal och vikarier informeras om planens innehåll i samband med introduktionen. Rektor ansvarar för att planen finns tillgänglig på Intranätet.

Utvärdering

Vid periodens slut ska planen utvärderas. Utvärderingen ska tillsammans med kartläggningen ligga till grund för utarbetandet av nya mål, åtgärder och rutiner. Utvärderingen ska också dokumenteras i nästa års plan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Målet är att alla ska känna sig respekterade av varandra. Under läsåret har tyvärr en del kränkningar skett och vi har arbetat med alla inblandade. Alla vuxna och elever har ett gemensamt ansvar att uppträda respektfullt mot varandra samt använda ett vårdat språk. Tillsammans upplever vi att det händer allt för ofta att man säger elaka saker till varandra trots att vi har jobbat för att kränkande ord inte ska förekomma. Detta är ett område vi kommer att behöva jobba vidare med läsåret 2022/2023.

De kränkningar som vi fått kännedom om är dokumenterade och visar att de flesta sker utomhus på rasterna och i korridorerna. Vi kommer att se över vårt rastvårdschema och var på skolgården det behövs extra vuxna som har uppsikt över eleverna. Vi kommer att ha förebyggande Måbra övningar och utföra vår enkät under hösten.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor och personalen på skolan.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor Catja Hoflin Winther

Årets plan ska utvärderas senast
2023 08 30

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

Elever och vårdnadshavare kan alltid prata med all personal på skolan.

Kontaktuppgifter:

Rektor: Catja Hoflin Winther

telnr.0141-225555

Skolsköterska: Shelina Rehn

telnr.0141-223488

Kurator: Sophie Joelsson

telnr.0141-225848